

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Lukáše Pišvejce a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **N. A. D.**
zastoupen advokátkou JUDr. Bc. Marcelou Oškrdovou, sídlem
Národní 416/37, Praha 1 – Staré Město

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem náměstí
Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 3. 2020, č.j. MV-30782-5/SO-2020,

takto:

I. **Žaloba se z a m í t á.**

II. **Žádný z účastníků řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou ze dne 27. 4. 2020, Krajskému soudu v Plzni (dále též jen „soud“) doručenou dne 28. 4. 2020, domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 25. 3. 2020, č.j.

MV-30782-5/SO-2020 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 9. 1. 2020, č.j. OAM-9356-52/PP-2018 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvoinstančním rozhodnutím byla podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), zamítnuta žalobcova žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky, neboť žalobce se dopustil obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území tím, že účelově uzavřel manželství; žalobci byla současně podle § 87e odst. 4 téhož zákona stanovena lhůta k vycestování z území České republiky 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

II.

Žaloba

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné. Veškeré podklady pro vydání rozhodnutí byly opatřeny v rozporu se zákonem, případně jsou jako důkaz nepoužitelné. Žalovaná i prvoinstanční orgán opírají svá rozhodnutí o výsledky pobytových kontrol, resp. o sdělení učiněná při pobytových kontrolách. Taková sdělení jsou však vysvětleními dle § 137 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“) a záznamy o nich nemohou dle § 137 odst. 4 správního řádu sloužit jako důkazní prostředek. Žalobce tuto námitku uplatnil opakovaně již ve svém odvolání, avšak žalovaná ji vypořádala pouze jednou větou, když uvedla, že „*co se týče toho, že záznam o pobytové kontrole nemůže sloužit jako důkazní prostředek, Komise uvádí, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně nestojí pouze na výsledku pobytových kontrol, ale jedná se pouze o podpůrný prostředek*“. Žalobce má za to, že takové vypořádání námítky je velmi obecné a nedostačující a zakládá tak nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalovaná ani neuvádí, na jakých jiných důkazních prostředcích prvoinstanční rozhodnutí i napadené rozhodnutí stojí, když veškeré závěry, které správní orgány učinily, stojí právě na sděleních učiněných v průběhu pobytových kontrol, případně po telefonu v rámci pobytové kontroly. Není možné, aby tímto způsobem byla obcházena ustanovení o výsledku účastníka řízení či svědka a aby takovému postupu byla následně poskytnuta soudní ochrana.
3. Žalobce dále ke konstatování žalované, že „*manželka účastníka řízení sice v rámci řízení odmítla vypovídat, nicméně to, že manželé spolu skutečně nikterak dlouho nebydleli, bylo potvrzeno výpovědí manželky účastníka řízení v rámci trestního řízení, které s ní bylo vedeno i v rámci správního vyhoštění účastníka řízení*“, namítal, že ze spisu není zřejmé, jakým způsobem správní orgán opatřil dokumenty z trestního řízení, a že je v rozporu s předpisy upravujícími trestní řízení, aby jakákoli dokumentace z trestního řízení byla zpřístupňována správním orgánům k použití ve správním řízení o žádosti. Žalobce dále uvedl, že současně má za to, že správní řád ani zákon o pobytu cizinců nedává správním orgánům pravomoc k vyžadování takových citlivých dokumentů a neopravňuje správní orgány k použití dokumentace z trestního řízení v rámci řízení o žádosti, a to i s ohledem na presumpci neviny, ochranu svědků a citlivé údaje, které taková dokumentace obsahuje. Žalobce má tedy za to, že dokumentace z trestního řízení byla jako podklad pro rozhodnutí použita v rozporu s právními předpisy. Současně k tomu žalobce namítal, že tato dokumentace z trestního řízení spočívala pouze v záznamech o podaném vysvětlení, které jsou procesně nepoužitelné i v samotném trestním řízení, a tím spíše v nesouvisejícím řízení správním. Současně se z hlediska správního práva jedná opět o vysvětlení, která jsou

z použití jakožto důkazu vyloučena § 137 odst. 4 správního řádu.

4. Ohledně výsledku manželky žalobce ze dne 6. 12. 2018, který byl prováděn v rámci řízení o správním vyhoštění, z jehož protokolu správní orgány shrnují obsah, žalobce namítal, že správní orgán si nesprávně vyžádal od policie pouze protokol o výsledku. Ze samotného protokolu totiž není možno zjistit, zda výslech byl proveden v souladu se zákonem a jedná se o použitelný důkaz podle § 51 odst. 1 správního řádu. Z protokolu například není možno ověřit, zda policie o konání výsledku manželky v souladu s § 4 odst. 3 správního řádu předem vyrozuměla žalobce, popřípadě jeho zástupce a umožnila jim účast při výsledku. Ani k této námitce, vznesené již v rámci odvolání, se žalovaná nevyjadřuje a nikterak ji nevypořádává. Žalobce dále s odkazem na § 55 odst. 1 správního řádu, dle kterého *každý, kdo není účastníkem, je povinen vypovídat jako svědek; musí vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet*, uvedl, že jeho manželka má postavení účastníka řízení a tedy není povinna vypovídat pravdivě a může skutečnosti zamlčet, resp. nemusí vypovídat vůbec. To znamená, že použitím protokolů o výpovědích účastnice řízení v jiných řízeních bylo popřeno její právo nevypovídat. Žalobce má tak za to, že použitím protokolů z jiných řízení byla porušena jeho procesní práva i procesní práva jeho manželky, zejména její právo nevypovídat a právo na poučení v souvislosti s úkonem správního orgánu, a to v takové intenzitě, že toto porušení má za následek nezákonnost prvoinstančního rozhodnutí. Použití skutečností známých prvoinstančnímu orgánu z jiných řízení, resp. z jeho vlastní úřední činnosti není libovolné a má značné limity. V daném případě nebyl žalobce ani vyrozuměn o provádění důkazu touto listinou ve smyslu § 51 odst. 2 správního řádu, který stanoví, že účastník řízení musí být o provádění důkazu vyrozuměn. Dodržením tohoto postupu je zajišťováno právo účastníka řízení na spravedlivý proces, je mu dávana možnost se k danému důkazu řádně vyjádřit, být jeho provádění přítomen, případně klást svědkům otázky a především vznášet námitky proti průběhu úkonu. Žalobci byla tato práva upřena. Žalobce má dále za to, že samotné nahrazení výsledku jeho manželky v rámci daného řízení důkazem listinou je porušením jeho i manželčiných základních procesních práv. Žalobce i jeho manželka mají právo na právní pomoc, která jim byla postupem správního orgánu upřena. Podle čl. 38 odst. 2 Listiny má každý právo na to, aby jeho věc byla projednána v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Porušení čl. 38 odst. 2 Listiny nelze zhojit pouze následným umožněním seznámení a vyjádření se ve věci před vydáním rozhodnutí, a to tím spíše, když toto nebylo žalobci umožněno (viz poslední bod žaloby). Situace, kdy účastník řízení vidí celý obsáhlý spis a v něm pro něj prakticky nesrozumitelné či minimálně složité k porozumění (i pro rodilého mluvčího, natož pak pro cizince) listiny, je značně odlišná od situace, kdy je prováděn důkaz konkrétní listinou a účastník řízení se soustředí pouze na tuto jednu konkrétní listinu a způsob provedení dokazování. Čl. 38 odst. 2 Listiny právě zajišťuje, aby nedošlo k takovému poškození práv účastníka jakožto laika. Současně předmětný výslech manželky v rámci řízení byl proveden pod nátlakem a nezákonným způsobem. Z rozhodnutí správního orgánu plyne, že manželka žalobce byla v rámci řízení o správním vyhoštění předvolána k výsledku, kdy odmítla po poradě s právním zástupcem vypovídat. Následně měla při pobytové kontrole přislíbit, že se opět dostaví k výsledku a bude vypovídat. Lze si jen těžko představit, že by ze své vůle iniciovala další výslech a náhodou si na skutečnost, že zcela změnila názor a chce učinit výpověď, vzpomněla při pobytové kontrole. Pravděpodobným se jeví spíše, že na ni policie vytvořila nátlak, a to už samotnou pobytovou kontrolou, a následně se manželky žalobce dotázali, zda by přece jen nechtěla učinit výpověď. Ve stresu a z obavy, že takové pobytové kontroly budou probíhat na denní bázi, pak manželka souhlasila. Takový postup je však zcela nezákonný a

popírá právo na odepření výpovědi.

5. Žalobce dále konstatoval, že žalovaná v napadeném rozhodnutí uvádí, že „z provedených výsledků jednoznačně vyplynulo, že účastník řízení s paní V. N. Č. žil ve společné domácnosti jen velmi krátkou dobu. Paní V. N. Č. se již tři měsíce po svatbě odstěhovala k novému příteli, kde bydlela do 1. 6. 2019. Je tedy zřejmé, že více než rok žila s jiným mužem. Do společného bytu se vrátila jen z důvodu, že neměla kam jít. V tomto bytě byla již odpojena elektřina a přívod plynu. Účastník řízení neměl například vůbec povědomí o tom, z jakého důvodu syn manželky je u vlastního otce a jak dlouho u něho bude.“. Toto tvrzení však není pravdivé, neboť tyto skutečnosti z žádných výsledků nevyplývají vyjma skutečnosti, že syn manželky účastníka řízení trávil měsíc u svého biologického otce, což žalovaná vykládá v neprospěch žalobce, nicméně jediná skutečnost, kterou z tohoto vyjádření lze dovodit, je, že žalobce ví, kde se nezletilý nachází, což by v případě účelového sňatku nevěděl. Z výsledků provedených v rámci řízení o žádosti vyplývá pouze, že manželka žalobce byla zdravotně indisponována, proto se nedostavila k výslechu. Následně ona i žalobce odmítli vypovídat.
6. Žalobce dále uvedl, že představa správních orgánů o dokonalém manželství sice nebyla v řízení naplněna, nicméně z provedených důkazů nelze usuzovat, že se jedná o účelové manželství. Pokud správní orgán uzavírá, že spolu manželé žili tři měsíce po svatbě, pak k tomu žalobce uvádí, že jeho manželství není bezproblémové a že s manželkou procházejí různými krizemi, kdy jeden či druhý na čas opustí společnou domácnost, následně se však vždy k sobě vrátí. Účelovým manželstvím je takové manželství, kdy se manželé pouze setkají na úřadě za účelem uzavření sňatku. Rozhodně se za účelové manželství nedá považovat svazek, v němž spolu manželé sdílí společnou domácnost, hádají se a znovu usmířují.
7. Žalobce dále citoval pasáž z prvoinstančního rozhodnutí na straně 4: „Ze spisového materiálu, resp. z centrálního registru obyvatel, je dále patrné, že manželka žadatele paní N. Č. V. měla od září 2014 do března 2018 hlášenou adresu svého pobytu v Ch., a v březnu 2018 si ji přehlásila na adresu K. V. Z cizineckého informačního systému je patrné, že žadatel přicestoval do České republiky v prosinci 2014, kdy měl nejprve hlášenou adresu svého pobytu v P., následně se přestěhoval do K. n. O., poté do Ch., a ulice X. a v den podání žádosti, tj. dne 31. 05. 2018, si přehlásil adresu svého pobytu ke své manželce, tj. na adresu K. V. Z výše uvedeného je patrné, že žadatel neměl se svojí manželkou do podání žádosti ani společné bydliště a jak vyplynulo z pobytových kontrol (viz níže), neudržují společně ani manželské soužití.“ K tomu poté namítal, že úvahy správního orgánu jsou nelogické, neboť ze skutečnosti, že žalobce a jeho manželka neměli formálně hlášenou společnou adresu, není možno učinit závěr, že neměli faktické společné bydliště. Tuto námitku uplatnil žalobce i v odvolání. Žalovaná ji však řádně nevypořádala, když pouze uvedla, že společné bydliště je jedním z indikátorů, které poukazují na to, že se nejedná o účelové uzavřené manželství. Námitka žalobce však spočívala v tom, že formální zápis bydliště nemusí být stejný jako bydliště faktické, a tedy nenahlášení společného bydliště neznáméná, že manželé nevedli společnou domácnost, a nelze z toho dovozovat, že před nahlášením společné adresy společnou domácnost nevedli.
8. Dále žalobce citoval další pasáž z prvoinstančního rozhodnutí na straně 4: „Správní orgán si v rámci řízení o žádosti žadatele o vydání povolení k přechodnému pobytu vyžádal některé podklady z výše uvedeného řízení, a to pobytové kontroly a protokoly o výsledcích. Ve sdělení, které správní orgán obdržel dne 30. 05. 2019 od Policie ČR, je uvedeno, že na adrese hlášeného pobytu žadatele, tj. na adrese K. V., byly provedeny pobytové kontroly, a to dne 07. 06. 2018,

dne 04. 07. 2018 a dne 13. 07. 2018, kdy místním šetřením bylo zjištěno, že žádný občan vietnamské národnosti v domě nebydlí a ani se nezdržuje.“ K tomu poté namítal, že se jedná o nepřezkoumatelnou pasáž, neboť není zřejmé, jak bylo místním šetřením (není zřejmé, ani podle jakého zákona bylo prováděno) zjištěno, že v domě nebydlí ani se nezdržuje žádný „občan vietnamské národnosti“. A dále na straně 5 prvoinstančního rozhodnutí je uvedeno: „V rámci šetření Policie ČR byla dále dne 04. 10. 2018 provedena pobytová kontrola na adrese K. V., při které byla zastížena manželka žadatele paní N. Č. V. Ta hlídce provádějící pobytovou kontrolu sdělila, že zde žije u svého přítele pana F. M. i se svým synem, a to asi 3 měsíce (tzn. zhruba od července 2018). Pan F. byl v době kontroly též přítomen. Na dotaz, kde se zdržuje její manžel, paní N. Č. uvedla, že s ním již není v kontaktu, pravděpodobně bydlí se svou matkou v Ch. Na dotaz ohledně průběhu a trvání jejich manželského vztahu uvedla: „Naše manželství vlastně nebylo ani manželstvím v pravém slova smyslu, my jsme společně ani nebydleli“. Dle jejího sdělení si ho nevzala kvůli penězům, ale bylo to pro ni pouze vysvobození z jejího předchozího vztahu plného problémů.“ K tomuto žalobce opět namítal, že není zřejmé, v rámci jakého šetření a podle jakého zákona policie v tomto případě postupovala. Není proto přezkoumatelné, zda se jednalo o zákonný postup, jehož výsledek může být podkladem pro rozhodnutí ve smyslu § 51 odst. 1 správního řádu. Pokud v rámci tzv. pobytové kontroly nějaké osoby policii něco sdělovaly, jak je popsáno v citované pasáži, jedná se maximálně o vysvětlení podle § 137 správního řádu a záznam o něm podle odst. 4 tohoto ustanovení nemůže sloužit jako důkazní prostředek. Způsobem popsaným v citované pasáži není možno obcházet ustanovení o důkazu svědeckou výpovědí podle § 55 správního řádu. Tyto námitky uplatnil žalobce v odvolání. Žalovaná však pouze uvedla, že se jednalo o zákonný postup dle zákona o pobytu cizinců. Uvedené však ze spisové dokumentace nevyplývá, proto žalobce na svých námitkách setrvává a současně namítá, že žalovaná jeho námitky nevypořádala a zatížila tak napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností, když není zřejmé, o jaká šetření se mělo jednat a podle jakého zákona a jakého konkrétního ustanovení mělo být postupováno.

9. Co se týče pobytové kontroly, při níž měly být zjišťovány informace od pana M. F., namítal žalobce, že se opět jedná maximálně o vysvětlení podle § 137 správního řádu a záznam o něm podle odst. 4 tohoto ustanovení nemůže sloužit jako důkazní prostředek. Způsobem popsaným v citované pasáži není možno obcházet ustanovení o důkazu svědeckou výpovědí podle § 55 správního řádu. Není rovněž zřejmé, na základě jakého zákonného zmocnění byla prováděna pobytová kontrola občana České republiky pana M. F. na adrese K. V. Pobytová kontrola podle zákona o pobytu cizinců má zákonem vymezeny podmínky, které v tomto případě zřejmě splněny nebyly. Prvoinstanční orgán neobjasnil, na základě jaké pravomoci si tuto pobytovou kontrolu vyžádal a policie jí provedla. Ani tato námitka nebyla v rámci napadeného rozhodnutí vypořádána, což zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Současně žalobce setrvává na svém závěru, že záznam o „výpovědi“ pana M. F. je nepoužitelný a je z důkazního řízení vyloučen na základě § 137 odst. 4 správního řádu, a dále rovněž setrvává na závěru, že pobytovou kontrolu nelze provádět u osob, které jsou občany České republiky.
10. Závěrem žaloby žalobce uvedl, že prvoinstanční orgán neumožnil právnímu zástupci žalobce využití práva podle § 36 odst. 3 správního řádu. Původnímu právnímu zástupci sice zaslal 2 x vyrozumění o možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí na pracovišti v Karlových Varech s tím, že přesný termín nahlížení si může dohodnout přes objednávací linku, avšak právnímu zástupci se na tuto linku nikdy nepodařilo dovolat. Vzhledem ke vzdálenosti Karlových Varů od Prahy, kde má původní právní zástupce kancelář, a

vzhledem k tomu, že na pracovištích MV ČR, OAMP na klienty, kteří nejsou k úkonu objednání, nemusí přijít řada, požádal právní zástupce o stanovení přesného termínu, kdy se může k seznámení s podklady dostavit, avšak správní orgán na to nereagoval a přesný termín, kdy se může dostavit, mu neposkytl. Žalobce se domnívá, že takový postup je jednak porušením procesních práv a jednak porušení zásady vstřícnosti. S ohledem na to, že právní zástupce písemně požádal o stanovení přesného termínu a své důvody pro tento postup ozřejmil, přičemž na objednáci linku se skutečně nebylo možné opakovaně dovolat, měl mu prvoinstanční orgán stanovit termín nahlášení. Takový postup správní orgán nijak nezatěžuje, pouze namísto toho, aby byl termín sdělen operátorem telefonicky, měl být sdělen písemně.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

11. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedla, že z prvoinstančního rozhodnutí je patrné, že pobytové kontroly byly provedeny v rámci prověřování účelového manželství, které bylo vedeno s manželkou žalobce. V rozhodnutí je přímo uvedeno, že si prvoinstanční orgán v řízení ve věci žádosti o povolení k přechodnému vyžádal pobytové kontroly a protokoly o výsledcích. Zároveň je z něj zřejmé, že pobytové kontroly byly provedeny i v rámci předmětné žádosti, a ze spisového materiálu je patrné, že dožádání, která byla učiněna v rámci předmětné žádosti, jsou v souladu se zákonem o pobytu cizinců. Co se týče toho, že záznam o pobytové kontrole nemůže sloužit jako důkazní podklad, žalovaná uvádí, že prvoinstanční rozhodnutí nestojí pouze na výsledku pobytových kontrol, ale jedná se o podpůrný podklad. Skutková zjištění se opírají o výpovědi při výsledcích, nikoliv o úřední záznamy Policie České republiky. Využití úředních záznamů v řízení je tak zcela v souladu se zákonem i limity definovanými judikaturou správních soudů. Kromě toho některé informace, které policie získala telefonickým kontaktem od manželky žalobce – např. to, že je v bytě odpojená elektřina a plyn, byly ověřeny pořízením fotografií, ze kterých je toto patrné. Dále žalovaná uvádí, že prvoinstanční orgán byl povinen v rozhodnutí sdělit, jaké úkony prováděl v rámci správního řízení. Podle konstantní správní judikatury, např. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2011, č.j. 9 Ans 7/2011-59, představuje pobytová kontrola úzce specializovanou a zcela specifickou kontrolu zaměřenou na zjištění legálnosti pobytu cizince na území České republiky či na plnění povinností stanovených zákonem o pobytu cizinců, ke které jsou oprávněny příslušné součásti policie podle § 167 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. S ohledem na absenci úpravy pobytové kontroly v zákoně o pobytu cizinců se pobytová kontrola řídí zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Polici ČR“). Podle § 62 odst. 1 zákona o Polici ČR *policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu*, neboli též úřední záznamy, přičemž podle § 109 odst. 1 zákona o Policii ČR *úřední záznam musí být pořízen bez zbytečného odkladu a musí obsahovat uvedení času, důvodu, průběhu a okolností úkonu*. Úřední záznam Policie České republiky o pobytové kontrole je tak výstupem kontrolní činnosti Policie České republiky, který zachycuje průběh a rozsah pobytové kontroly. Vzhledem k tomu, že pobytová kontrola, která je místním šetřením adresy hlášeného pobytu cizince, vychází z kontrolní, a tudíž namátkové, činnosti Policie České republiky, není nutné, aby jí byl přítomen cizinec, jehož se kontrolní činnost týká.

12. K námitce ohledně podkladů vyžádaných prvoinstančním orgánem ve věci trestního řízení vedeného s paní V. N. Č. žalovaná uvedla, že uvedené podklady byly užity v souladu s § 50 odst. 1 správního řádu jako skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti. V rozsudku ze dne 4. 12. 2014, č.j. 1 Afs 195/2014-36, navíc Nejvyšší správní soud i pro oblast cizineckého práva potvrdil, že *„použití důkazů z jiného řízení je přípustné, pokud jsou důkazy získány v souladu se zákonem, dostanou se do dispozice správního orgánu v souladu se zákonem, účastníku řízení jsou tyto důkazy zpřístupněny a má možnost se k nim vyjádřit a reagovat na ně“*. Podmínky vypočtené v citaci z tohoto judikátu přitom prvoinstanční orgán beze zbytku dodržel. Prvoinstanční orgán zjistil skutečný stav věci v souladu s § 3 správního řádu. Pokud byl žalobce s danými podklady řádně seznámen ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, nelze uvedený postup shledat nezákonným. K této problematice žalovaná odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2018, sp.zn. 4 Azs 249/2017, který potvrzuje oprávněnost využití skutečností známých z úřední činnosti: *„Nejvyšší správní soud podotýká, že nelze po správních orgánech spravedlivě požadovat, aby přehlížely skutečnosti známé jim z úřední činnosti, popřípadě vyplývající z paralelně vedených správních řízení. Využití informací z jiných správních řízení má nicméně své výše nastíněné limity, které musí být dodrženy s tím, že využívání protokolů o výsledku svědků z jiného správního řízení nesmí být libovolné a nesmí pravidelně nahrazovat důkaz svědeckou výpovědí. Podle Nejvyššího správního soudu však správní orgány v nyní projednávané věci splnily podmínky pro využití protokolů o výsledku svědků z jiného správního řízení jakožto důkazu listinou a skutečnosti z těchto protokolů plynoucí mohly správní orgány pro své skutkové závěry využít.“*
13. Dále žalovaná uvedla, že dne 15. 10. 2019 prvoinstanční orgán předvolal k výsledku žalobce a paní V. N. Č. na den 20. 11. 2019. Jelikož se paní V. N. Č. opakovaně k výsledku nedostavila, prvoinstanční orgán ji nechal předvést Policií České republiky. Dne 20. 11. 2019 se dostavil k výsledku žalobce a uvedl, že nebude vypovídat bez přítomnosti advokáta. Paní V. N. Č. uvedla, že mluvila s právním zástupcem panem Sedlákem a ten jí řekl, že nemá vypovídat. Prvoinstanční orgán a žalovaná v rozhodnutích vycházely zejména z protokolu o výsledku paní V. N. Č. ze dne 6. 12. 2018 a dále z úředního záznamu o podaném vysvětlení podle § 158 odst. 6 trestního řádu sepsaného s paní V. N. Č. dne 9. 10. 2018, jehož obsah paní V. N. Č. osvědčila svým podpisem. Paní V. N. Č. mimo jiné uvedla, že poplatky za svatbu hradil žalobce, ona neměla peníze. V té době byla bez práce, neměla žádný příjem. Finančně jí pomáhali rodiče a její bratr. Rodiče jí kupovali jídlo, oblečení, nábytek, apod. Poté, co se k ní žalobce nastěhoval, koupil párkrát jídlo a asi třikrát drogerii. Žalobce jí nikdy nekoupil žádný dárek a nikdy nekoupil žádný dárek ani jejímu synovi. V polovině července 2018 se z bytu odstěhovala, jelikož žalobce tam už skoro vůbec nebyl. Odstěhovala se k novému příteli. Žalobce jí po pobytové kontrole ještě telefonoval, že jí v bytě nechal peníze na nájem a od té doby s ním není v kontaktu. S manželem neplánuje společný život, je spokojená v současném vztahu se svým novým přítelem. Situaci s manželem bude řešit asi rozvodem.
14. K námitce, že prvoinstanční orgán zaslal zmocněnému zástupci 2 x vyrozumění o možnosti seznámit se s poklady pro vydání rozhodnutí s tím, že přesný termín nahlížení si může dohodnout přes objednávací linku, avšak zmocněnému zástupci se na tuto linku nikdy dovolat nepodařilo, žalovaná uvedla, že zmocněný zástupce se mohl dostavit na pracoviště prvoinstančního orgánu a se spisovým materiálem se seznámit, a to i bez objednání. Co se týče velké vzdálenosti a toho, že na něho nemusí přijít řada, když se neobjedná, žalovaná konstatovala, že zmocněný zástupce nemůže dávat za vinu

prvoinstančnímu orgánu, že má kancelář daleko od pracoviště prvoinstančního orgánu, a že doba, která byla žalobci, resp. jeho zmocněnému zástupci, stanovena k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, byla poměrně dlouhá a je velice nepravděpodobné, že by se za celou tu dobu prvoinstančnímu orgánu nedovolal.

IV.

Replika žalobce

15. Žalobce podal k vyjádření žalované repliku, ve které uvedl následující.
16. K tomu, že *„Komise uvádí, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně nestojí pouze na výsledku pobytoých kontrol, ale jedná se o podpůrný podklad. Skutková zjištění se opírají o výpovědi při výsleších, nikoliv o úřední záznamy Policie České republiky.“*, žalobce namítal, že žalovaná stejně jako v napadeném rozhodnutí neuvádí, při jakých výsleších měly být poskytnuty výpovědi, o něž prvoinstanční orgán opírá své rozhodnutí. V rámci řízení, které prvoinstanční orgán vedl, odmítli žalobce i jeho manželka vypovídat, tudíž není zřejmé, z jakých výsledků správní orgány vycházely.
17. Ke konstatování žalované, že *„s ohledem na absenci úpravy pobytové kontroly v zákoně č. 326/1999 Sb. se pobytová kontrola řídí zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Polici ČR“). Podle § 62 odst. 1 zákona o Polici ČR „policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu“, neboli též úřední záznamy.“*, žalobce sdělil, že uvedená právní úprava ani další argumentace ohledně této problematiky nemění ničeho na skutečnosti, že záznam z pobytové kontroly je v rámci správního řízení nutné považovat za záznam vysvětlení, který je dle § 137 odst. 4 správního řádu vyloučen z použití jako důkazního materiálu.
18. K tomu, že *„Komise k námitce ohledně podkladů vyžádaných správním orgánem I. stupně ve věci trestního řízení vedeného s paní V. N. Č. uvádí, že uvedené podklady byly užity v souladu s § 50 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. jako skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti“*, žalobce uvedl, že s ohledem na skutečnost, že prvoinstanční orgán není orgánem činným v trestním řízení, nemohou mu být žádné skutečnosti z trestního řízení známé z jeho úřední činnosti. Nadto v situaci, kdy nedošlo ke skončení věci odsuzujícím rozsudkem, ale ani k hlavnímu líčení před soudem. Úřední činnost prvoinstančního orgánu spočívá v rozhodování ve smyslu zákona o pobytu cizinců, nikoli v odhalování trestné činnosti. Správní orgán nemohl být a nebyl přítomen žádnému úkonu orgánů činných v trestním řízení týkajícím se žalobce či jeho manželky, a už vůbec ne v rámci své úřední činnosti. Žalobce má za to, že jakékoli materiály pocházející z trestního řízení, a to i s ohledem na argumentaci žalované uvedenou v jejím vyjádření, byly opatřeny v rozporu se zákonem, když správnímu orgánu nesvědčí ani právo na nahlížení do trestního spisu, ani právo vyžadovat od orgánů činných v trestním řízení protokoly z úkonů učiněných v rámci přípravného řízení. Konečně jsou pak orgány činné v trestním řízení vázány mlčenlivostí a skutečností, o nichž se dozví v rámci svého působení, nesmí dále sdělovat třetím osobám, tím méně pak mohou postupovat protokoly a záznamy s uvedením osobních údajů vyslychaných osob. Neexistuje tedy žádný zákonný způsob, jakým by mohl prvoinstanční orgán opatřit protokoly o úkonech provedených v rámci přípravného řízení před orgány činnými v trestním řízení. Současně žalovaná ani prvoinstanční orgán doposud neobjasnily, jakým způsobem došlo k obstarání protokolů a záznamů z TR – zdůvodnění, že se jedná o skutečnosti známé z úřední činnosti nelze akceptovat, když se

jedná o listiny, tedy hmotný substrát, který musel být správnímu orgánu nějakým způsobem doručen či předán, proto žalobce setrvává na své námitce, že k opatření těchto podkladů došlo v rozporu se zákonem.

19. K odkazu žalované na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2014, č.j. 1 Afs 195/2014-36, a s tím spojenému konstatování žalované, že *podmínky vypočtené v citaci z tohoto judikátu přitom správní orgán I. stupně beze zbytku dodržel. Správní orgán I. stupně zjistil skutečný stav věci v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb. Pokud byl žalobce s danými podklady řádně seznámen ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. nelze uvedený postup shledat nezákonným.*“, žalobce uvedl, že důkazy nebyly získány a nedostaly se do dispozice správního orgánu v souladu se zákonem, k čemuž odkázal na žalobu a předchozí bod repliky. Účastník řízení nebyl řádně seznámen, viz poslední žalobní bod (v textu žaloby), a tedy nemohl ani řádně reagovat. Především však žalobce uvádí, že umožnění seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí není sto napravit nezákonný způsob obstarání důkazu. V citovaném rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval použitím výsledku z jiného správního řízení vedeného tímž správním orgánem, nikoli použitím důkazního materiálu z přípravného řízení trestního. Citovaný judikát tak na nyní řešenou situaci nedopadá.
20. K citaci žalované z rozsudku Nejvyššího správního soudu, že *„Nejvyšší správní soud podotýká, že nelze po správních orgánech spravedlivě požadovat, aby přehlížely skutečnosti známé jim z úřední činnosti, popřípadě vyplývající z paralelně vedených správních řízení“*, žalobce opět uvedl, že protokol o výsledku z trestního řízení není skutečností známou prvoinstančnímu orgánu z jeho úřední činnosti, neboť jeho úřední činností není odhalování trestné činnosti a prvoinstanční orgán není orgánem činným v trestním řízení.
21. Ke konstatování žalované, že *„dne 15. 10. 2019 správní orgán I. stupně předvolal k výsledku žalobce a paní V. N. Č. na den 20. 11. 2019. Jelikož paní V. N. Č. se opakovaně k výsledku nedostavila, správní orgán I. stupně ji nechal předvést Policií České republiky. Dne 20. 11. 2019 se dostavil k výsledku žalobce a uvedl, že nebude vypovídat bez přítomnosti advokáta. Paní V. N. Č. uvedla, že mluvila s právním zástupcem panem Sedlákem a ten ji řekl, že nemá vypovídat. Správní orgán I. stupně a Komise v rozhodnutích vycházela zejména z protokolu o výsledku paní V. N. Č. ze dne 6. 12. 2018 a dále z úředního záznamu o podaném vysvětlení podle § 158 odst. 6 trestního řádu sepsaného s paní V. N. Č. dne 9. 10. 2018, jehož obsah paní V. N. Č. osvědčila svým podpisem.“*, žalobce odkázal na svou předchozí argumentaci o vyloučení podání vysvětlení z použití jako důkazu a na nezákonně opatřené podklady pro rozhodnutí v podobě dokumentů z přípravného trestního řízení.

V.

Posouzení věci soudem

22. Vzhledem k tomu, že žalobce souhlasil s projednáním věci bez jednání a žalovaná ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu nevyjádřila nesouhlas s projednáním věci bez jednání, ač byla poučena o tom, že v takovém případě se bude mít za to, že souhlas je udělen, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.
23. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě

I.

24. Soud se předně neztotožnil s námitkou žalobce, že mu „*nebylo umožněno využití práva podle § 36 odst. 3 správního řádu*“.
25. Podle § 36 odst. 3 věta první správního řádu nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.
26. Prvoinstanční orgán v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 věta první správního řádu vyrozuměl dne 5. 12. 2019 zástupce žalobce, přičemž jej uvědomil i o možnosti seznámit se s protokolem o výsledku jeho manželky, přičemž zástupci žalobce byla výzva doručena dne 6. 12. 2019. Po uplynutí stanovené 5 denní lhůty zástupce žalobce požádal o její prodloužení, přičemž prvoinstanční orgán této žádosti dne 20. 12. 2019 s doručením zástupci žalobce dne 23. 12. 2019 vyhověl, když lhůta byla nově stanovena do 6. 1. 2020. Dlužno doplnit, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno 9. 1. 2020.
27. Je tedy evidentní, že prvoinstanční správní orgán žalobci „*umožnil využití práva podle § 36 odst. 3 správního řádu*“.
28. Žalobce se mohl ke správnímu orgánu dostavit kdykoli v průběhu stanovené a následně prodloužené lhůty. Pokud tak neučinil, o své vůli se práva § 36 odst. 3 věta první správního řádu vzdal. Nad rámec tohoto závěru je vhodné konstatovat, že žalobce nedoložil, že by se po celou dobu běhu lhůty nemohl správnímu orgánu dovolat, ani netvrdil, že se ke správnímu orgánu dostavil a z důvodu nesjednání si termínu předem mu realizace práva podle § 36 odst. 3 věta první správního řádu byla odepřena.

II.

29. Soud se neztotožnil ani se zbývajícími žalobními námitkami.
30. Podle § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
31. Nejprve je nezbytné uvést, že předmětem posouzení správních orgánů bylo, zda manželství žalobce „*bylo uzavřeno účelově*“. Pokud měl žalobce za to, že nikoli, nebylo nic jednoduššího, než aby správním orgánům při své účastnické výpovědi a popřípadě i jeho manželka při své svědecké výpovědi předestřeli svoji skutkovou verzi reality, ze které by vyplývaly okolnosti uzavření a trvání jejich manželství. Tím, že se žalobce a jeho manželka rozhodli své výpovědi odmítnout, zásadním způsobem ztížili svoji důkazní situaci.
32. Správní orgán je povinen postupovat podle § 3 správního řádu i v případě odepření výpovědí. Žalobce tak nemůže správním orgánům vyčítat, že ke zjištění skutkového stavu využily jiných dostupných důkazních prostředků.
33. Odmítl-li žalobce v průběhu správního řízení vypovídat, resp. předestřít svoji věrohodnou skutkovou realitu, nemůže se teprve v žalobě dovolávat neprokázaného skutkového stavu o průběhu manželství, např. tvrzením o tom, že „*s manželkou procházejí různými krizemi, kdy jeden či druhý na čas opustí společnou domácnost, následně se však vždy k sobě vrátí*“ či že „*manželé sdílí společnou domácnost, hádají se a znovu usmiřují*“.

34. Nelze žalobce neupozornit na to, že s důkazní aktivitou účastníka řízení počítá i správní řád. Podle § 52 odst. 1 správního řádu jsou účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení.
35. Jak vyplývá z odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí, správní orgány vycházely z komplexních zjištění, nikoli pouze či především z „výsledků pobytových kontrol“ či „záznamů o podaném vysvětlení“.
36. Zmínit je vhodné zejména následující pasáž odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí uvedenou na jeho straně 4, kterou žalobce pomíjí: *„Ze spisového materiálu je patrné, že sňatek žadatele byl uzavřen dne 14.04.2018, tedy krátce (cca. měsíc a půl) před podáním žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu, a to z výjezdního příkazu s platností od 05.03.2018 do 15.04.2018 (přesněji předposlední den jeho platnosti), přičemž žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu podal žadatel již v době svého neoprávněného pobytu na území. Žadatel totiž pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „soužití rodiny — žad. dítě mimo ČR (42a)“ s platností od 07.01.2015 do 06.01.2016. Dne 02.12.2015 si podal žádost o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu, a to za účelem „podnikání — OSVČ“. Tato žádost mu byla usnesením ze dne 15.01.2016 zastavena. Žadatel, resp. jeho právní zástupce, podal proti tomuto usnesení odvolání, přičemž Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“) dne 21.04.2016 odvolání zamítla a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 21.04.2016 a dne 13.06.2016 byl žadateli vydán výjezdní příkaz s platností od 13.06.2016 do 19.06.2016. Proti rozhodnutí Komise byla podána žaloba ke Krajskému soudu v Plzni, přičemž Krajský soud v Plzni svým rozsudkem ze dne 06.06.2017 žalobu zamítl. Proti rozsudku Krajského soudu v Plzni byla podána kasační stížnost, přičemž Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 14.12.2017 kasační stížnost zamítl. Správní orgán dále uvádí, že v době platnosti výjezdního příkazu si žadatel podal žádost o vízum nad 90 dnů“ za účelem strpění, které mu dne 08.07.2016 uděleno nebylo. Z potvrzení Krajského ředitelství Policie Karlovarského Kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend, ze dne 16.05.2018, je pak dále patrné, že dne 05.03.2018 bylo žadateli vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie podle ust. 5 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zák. č. 326/1999 Sb., přičemž z cestovního dokladu žadatele je pak zřejmé, že mu byl zároveň vydán výjezdní příkaz s platností od 05.03.2018 do 15.04.2018. V době platnosti výjezdního příkazu pak žadatel uzavřel sňatek s paní N. Č. V., nar. X., st. přísl.: Česká republika, jak již správní orgán uvedl výše. Správní orgán k tomuto dále uvádí, že proti rozhodnutí o správním vyhoštění podal žadatel odvolání a řízení o správním vyhoštění bylo nakonec dne 08.02.2019 zastaveno, neboť bylo zjištěno, že žadatel je manželem paní N. Č. V., nar. X., st. přísl.: Česká republika. Dne 04.03.2019 bylo dále s žadatelem zahájeno řízení ve věci povinnosti opustit území ČR, které bylo dne 08.04.2019 zastaveno, neboť tím, že došlo ke zrušení ust. § 169r odst. 1 písm. j) zák. č. 326/1999 Sb. a žádost žadatele o vydání povolení k přechodnému pobytu byla vrácena správnímu orgánu I. stupně k novému projednání (viz výše), se žadatel dostal do fikce pobytu dle ust. § 87y zák. č. 326/1999 Sb., kdy je na území oprávněn pobývat do nabytí právní moci o jeho žádosti. Ze spisového materiálu, resp. 2 centrálního registru obyvatel, je dále patrné, že manželka žadatele paní N. Č. V. měla od září 2014 do března 2018 hlášenou adresu svého pobytu v Ch., a v březnu 2018 si jí přehlásila na adresu K. V. Z cizineckého informačního systému je patrné, že žadatel přicestoval do České republiky v prosinci 2014, kdy měl nejprve hlášenou adresu svého pobytu v P., následně se přestěhoval do K. n. O., poté do Ch., ulice X. a ulice X. a v den podání žádosti, tj. dne 31.05.2018, si přehlásil adresu svého pobytu ke své manželce, tj. na adresu K. V. Z výše uvedeného je patrné, že žadatel neměl se svojí manželkou do podání žádosti ani společné bydliště a jak vyplývalo z pobytových*

kontrol (viz níže), neudrží společně ani manželské soužití.” Prvoinstanční orgán pak k tomu uvedl: „Popsané skutečnosti, tedy ztráta oprávnění k pobytu na území, vydané rozhodnutí o správním vyhoštění a krátce na to uzavření sňatku s občankou ČR, nahlášení společné adresy v den podání žádosti či neudržování manželského soužití, dávají vzniknout podezření, že manželství mezi žadatelem a paní N. Č. V. mohlo být uzavřeno pouze za účelem získání pobytového oprávnění, tedy pouze formálně přesněji nikoliv s úmyslem vést a rozvíjet rodinný život.”

37. Ke shora uvedenému soud konstatuje, že ve správním řízení bylo zjištěno, že skutečným důvodem uzavření manželství bylo získání žalobcova pobytového oprávnění.
38. Prvoinstanční správní orgán po tomto zjištění postupoval zcela správně, když se za účelem náležitého zjištění skutkového stavu pokusil zajistit veškeré dostupné důkazy, které byly způsobily tento závěr potvrdit nebo vyvrátit.
39. Za situace, kdy žalobce a jeho manželka odmítli vypovídat a ze všech ostatních obstaraných listin nevyplynulo nic, co by skutkové zjištění prvoinstančního orgánu vyvracelo, ba naopak byly zjištěny jen skutečnosti tento závěr potvrzující, vychází závěr správních orgánů o tom, že manželství žalobce „bylo uzavřeno účelově” z náležitě zjištěného skutkového stavu.

VI.

Rozhodnutí soudu

40. Soud neshledal žádný z žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, neboť není důvodná.

VII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

41. Soud neprovedl žádný z žalobcem navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

VIII.

Náklady řízení

42. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 28. dubna 2022

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu